

gularitatis exhortare milites ad pugnam. vii, 581, n. 6.

Irregularitas non incurritur a clericis, qui intersunt bello justo contra prohibitionem Ecclesiæ, si solum sacramenta ministrent. vii, 582, n. 40.

Secus si bellum sit injustum, et ibi existant sine licentia superioris, si tamen sequatur mors vel mutilatio. vii, 582, n. 41.

Irregularitas non inducitur ex homicidio secuto ex omissione culpabili solum contra præceptum charitatis. vii, 584, n. 3.

Inducitur tamen si omissio sit culpabilis contra justitiam. vii, 584, n. 4.

Irregularitas quæ est canonicum impedimentum, inducitur ex homicidio secuto ex negligentia culpabili venialiter. vii, 584, n. 8, 9.

Irregularitas non inducitur ab illo, qui facit opus illicitum non periculosum, nec inductivum mortis, et adhibet sufficientem diligentiam, etiamsi sequatur mors. vii, 590, n. 5.

Inducitur vero, si opus fuerit periculosum et inductivum mortis. vii, 591, n. 9.

Irregularitas an incurritur a percussione alterum vulnere non lethali, morte tamen secuta ex malo regimine, vel alia de causa. vii, 592, n. 4.

An incurritur irregularitas ab eo qui chorum ducit, sive saltat cum muliere gravida, aborsu secuto. vii, 592, n. 45.

Quid dicendum, de alente feram, ut leonem, qui tamen occidit aliquem. vii, 593, n. 46.

Quid de puero intra tempus infantie cum rationis usu, aut extra sine illo, alium occidente. vii, 593, n. 46.

Quid de caute sagittam vel gladium extrahente de homine percusso, si acceleretur mors. vii, 593, n. 47.

Irregularitas quomodo inducatur ex abscissione membri hominis. vii, 594, n. 5.

Irregularitas an incurritur ab eo qui sibi membrum abscindit, aut partem membri. vii, 596, n. 42.

Et quæ sit irregularitas quæ inducitur. vii, 596, n. 4.

Quid de præbente voluntarie alteri occasionem, vel causam culpabilem, ut illi abscinderetur membrum. vii, 597, n. 4.

Irregularitas an incurritur ex læsione facta

proximo circa occisionem et mutilationem. vii, 598, n. 6.

Irregularitas contracta ex mutilatione voluntaria licita, sive illicita, sive etiam ex casuali, erat reservata summo pontifici secundum jus commune. vii, 612, n. 15.

Irregularitas quæ est censura tantum potest auferri per bullam cruciatam novam post Pium V. vii, 614, n. 3.

Irregularitas homicidio illicito inducta potest auferri per bullam cruciatam, ea parte qua est censura canonicum impedimentum. vii, 614, n. 5.

Irregularitas quæ incurritur propter enormem percussione clericis citra occisionem aut mutilationem, potest auferri per bullam. vii, 615, n. 7.

Per ingressum religionis non tolluntur omnes irregularitates, et oppositum est omnino improbable. vii, 615, n. 8.

Ideoque non est tutum in conscientia non petere dispensationem a prælato post ingressum religionis ab irregularitate, etiam quæ pure censura est contracta ante ingressum. vii, 615, n. 9, vide episcopus et prælatus.

Irregularitas ut inducatur ex iteratione baptismi debet esse iteratio perfecta et completa. vii, 601, n. 5.

IRRELIGIO.

Irreligio, et injustitia quomodo trahantur ad rationem specificam luxuriæ in sacrilegio, et adulterio, etc. v, 850, n. 44, vide circumstantia personæ, luxuria et persona.

ISRAELITA.

Israelitis fastidiosis manna nauseam excitavit. vii, 954, n. 5.

Israelitæ mense aprili de Ægypto exierunt. vii, 962, n. 7.

Israelitæ morem colendi vitulum ab Ægyptiis acceperunt. vii, 962, n. 7.

J.

JACOB.

Jacob accessit ad Liam cum errore invincibili, et sic non peccavit. v, 835, n. 22.

Jacob accedens ad Liam licet falso speculative, practice tamen, et prudenter judicabat esse suam uxorem. vi, 25, n. 33.

Jacob non est mentitus patri suo dicens se esse Esau, et quare. vi, 37, n. 34.

Jacob non fuit mentitus quando patri suo dixit: Ego sum primogenitus tuus Esau. vi, 61, n. 17.

JOACHIM.

Joachim abbas affirmavit Apostolos sensum evangelii non percepisse, sed quod primus omnium sanctus Benedictus agnovit. vii, 120, n. 1.

JOANNES.

Joannes animæ Christi dixit de facto communicari essentiam divinam loco intellectio- nis propriæ. v, 175, n. 15, vide Christus.

De Joanne Baptista quando dicit Ecclesia, quod fugit in desertum, ne levi saltem maculare vitam fame posset, non est sensus, quod evitavit omne peccatum veniale, sed omnem famam etiam levem peccati. vi, 779, n. 11, vide Apostolus, Maria et Virgo.

Joannes Baptista ad legem gratiæ pertinebat. vii, 121, n. 5.

Quando Joannes Baptista discipulos ad Christum misit ut interrogarent eum: Tu es qui venturus es, etc. non dubitavit de Christo an esset, sed illos misit ut in cognitione Christi firmarentur. vii, 128, n. 6.

Joannes condemnatus fuit in Concilio constantiensi, quia dicebat quod Christus erat divinitas, et humanitas sigillatim. viii, 542, n. 53.

JOB.

Job nec venialiter peccavit toto tempore suæ tribulationis. vii, 64, n. 25.

JOSEPH.

Joseph non fuit mentitus quando dixit quod erat augur. vii, 65, n. 26.

JOVINIANUS.

Joviniani hæretici dogmata attinguntur. iii, 145, n. 7.

JUDÆUS.

Judæorum error, gratiam ad justificationem non requiri sed legem sufficere. iii, 142, n. 1.

Eorum sectæ tres præcipuæ, Essenorum, Phariseorum, et Sadducæorum. iii, 142, n. 2.

JUDAS.

Judæ proditoris casus, frustrabile esse nostra voluntate divinum auxilium ostendit. iii, 440, n. 30.

Judas Iscarioth, vide pœnitentia.

JUDEX.

Judex tam inferior, quam superior in sententia danda circa factum debet sequi probabiliorem sententiam, et non tantum probabilem: circa jus potest vero uti sententia probabili tantum, relicta probabiliiori. vi, 180, n. 13.

Quæ doctrina tenet in civilibus, et criminalibus suo modo. vi, 180, n. 13.

JUDICIUM.

Quomodo dies judicii dicatur a Filio Dei ignorari, cum ipse sit omniscius. iv, 39, n. 5.

Certe eam non ignorat, sed quia de ea tacuit, nec eam revelare voluit, ad modum ignorantis sese habuit in hoc. *iv*, 39, *n.* 5.
 Quod iudicium præcedere debeat appetitum. *v*, 12, *n.* 24.
 Ad iudicium practicum formandum, quod iudicium speculativum præcedere debeat. *v*, 147, *n.* 32.
 Ad securitatem beatitudinis requiritur iudicium de inamissibilitate ejus. *v*, 283, *n.* 18.
 Circa motus subitos non datur iudicium indifferens, sed determinatum. *v*, 307, *n.* 9.
 Iudicium primum Angeli in primo instanti, quomodo sit regulativum actionis liberæ quoad exercitium; et quomodo non possit Angelus cessare moraliter ab illo, si ponatur præceptum operandi. *v*, 522, *n.* 26.
 Iudicium omne practicum non est infallibile, et efficax semper, bene tamen iudicium, seu dictamen imperii. *vi*, 109, *n.* 13.
 Iudicium prudens, seu practica probabilitas ut formetur, ex quibus principiis tam intrinsicis, quam extrinsecis dependeat. *vi*, 135, *n.* 20.
 Iudicium intellectus, in quo consistit donum intellectus, vide intellectus donum: et in quo consistit donum sapientiæ, et scientiæ, etc., vide scientiæ sapientiæ donum et donum.
 Iudicium duplex est, aliud simplex, aliud resolutorium, seu analyticum. *vi*, 640, *n.* 20.
 Iudicium de rebus fidei pertinet ad aliquam visibilem regulam exterius proponentem, et non ad solum uniuscujusque iudicium. *vii*, 140, *n.* 4, vide Ecclesia.

JUDITH.

Judith an sit mentita in aliquo Holoferni. *vi*, 37, *n.* 30.

JURAMENTUM.

Juramentum factum ex metu licet sit de consensu interno non obligat, servandum tamen est, et quare. *v*, 442, *n.* 38, vide contractus et votum.
 Juramentum factum femine de ipsa in uxorem ducenda obligat. *vii*, 851, *n.* 8.
 Factum vero de aliquo quod utile non esset proximo, sed præcise relatum in cultum Dei, si sit de re opposita consiliis, nullum

est, sive formaliter, sive tamquam impedimentum. *vii*, 851, *n.* 8.

JUS.

Jus commutativum quid. *iii*, 250, 9.
 In quo consistit. *iii*, 534, *n.* 18; 537, *n.* 21.
 Jus divinum ultimi finis læsum per peccatorem reparatur ex perfecta justitia per Christum, imperfecta autem satisfactione per pœnitentiam. *vi*, 860, *n.* 12.
 Jus divinum læditur per peccatum, quatenus præponit creaturam Deo. *vi*, 862, *n.* 6.
 Reparare jus læsum, est objectum justitiæ proprie dictæ. *vi*, 3, *n.* 5.
 Lex divina proprie non dicitur jus, sed fas. *vii*, 4, *n.* 9.

JUSTIFICATIO.

Justificationis nostræ causa finalis est gloria Dei, et Christi, et vita æterna. *iii*, 689, *n.* 10.
 Justificationis initium a gratia excitante sumitur secundum Concilium Tridentinum. *v*, 23, *n.* 42.
 Justificationis initium nullo modo oritur ex viribus naturæ, seu operibus ordinis naturalis. *vi*, 770, *n.* 32, vide Semipelagiani.
 Justificatio est maximum opus ex parte rei factæ. *vi*, 896, *n.* 1.
 Justificatio impii est liberalius donum quam glorificatio justi. *vi*, 896, *n.* 1.
 Justificatio quomodo, et quando dicatur opus miraculosum. *vi*, 896, *n.* 1.
 Justificatio est remissio peccatorum quando fit per motum e contrario. *vi*, 859, *n.* 1.
 Justificatio aliam mutationem dicit quam remissio peccatorum. *vi*, 863, *n.* 3.
 Justificatio non peccatoris non habet destruere conversionem ad finem pravum. *vi*, 864, *n.* 7.
 Justificatio impii, et justificatio non peccatoris non distinguuntur specie. *vi*, 865, *n.* 9.
 Justificatio de facto non fit nisi per aliquid intrinsicum, et inhærens nobis. *vi*, 866, *n.* 2.
 Justificationem non fieri aliqua extrinseca denominatione de fide est contra hæreticos. *vi*, 866, *n.* 2.
 Justificatio aliquando fit non per actum elicatum, sed per formam habitualement, et in quibus casibus. *vi*, 866, *n.* 2.

Justificatio nequit tamquam per formam fieri per actum contritionis, aut dilectionis, nec de facto, nec de possibili. *vi*, 868, *n.* 7.
 Justificatio nec de potentia absoluta fieri potest formaliter per actum. *vi*, 871, *n.* 15.
 Justificatio adulatorum requirit motum liberi arbitrii, et in hoc differt a justificatione parvuli. *vi*, 883, *n.* 1.
 Justificatio non fit per non imputationem peccati, qua solum tegitur, non sanatur. *vi*, 884, *n.* 4.
 Justificationi non sufficit credere aliquod objectum naturale sub motivo supernaturali, sed rem supernaturalem cognoscere necesse est. *vi*, 885, *n.* 8.
 Justificatio requirit conversionem ad Deum finem supernaturalem cum spe salutis, et coronæ. *vi*, 885, *n.* 8.
 Justificatio quasnam dispositiones requirat. *vi*, 885, *n.* 8.
 Justificatio in sacramentis, ipsa gratuita, et si quis dispositus accedat; nec sibi ipse auctor illius, sed a Deo misericorditer impetrat. Ejus nobis Deus auctor, et si non sine nobis. *ix*, 170.

JUSTINIANUS.

Justinianus decrevit Christum Dominum non assumpsisse defectus corporales. *viii*, 473, *n.* 2, vide libertas et necessitas.

JUSTITIA.

Justitia in Deo dari probatur. *iii*, 502, *n.* 1.
 Justitia quid. *iii*, 503, *n.* 1.
 Datur in Deo. *iii*, 503, *n.* 1.
 Ejus species duplex, distributiva, et commutativa. *iii*, 503, *n.* 1.
 Ejus partes potentiales. *iii*, 503, *n.* 1.
 Quid justitia rigorosa. *iii*, 503, *n.* 1.
 Justitia legalis quæ, et unde sic dicta. *iii*, 522, *n.* 2.
 Quomodo est in principe, et quomodo in Deo. *iii*, 522, *n.* 2.
 An includat imperfectionem quod justitiæ commutativæ duo attribuuntur. *iii*, 523, *n.* 3.
 Probatur non dari. *iii*, 524, *n.* 5.
 Unde peti posset ista imperfectio. *iii*, 526, *n.* 7.
 Justitiam commutativam a distributiva quæ conditiones distinguant. *iii*, 538, *n.* 22.
 Principales earum differentiæ. *iii*, 541, *n.* 2.

Justitiæ distributivæ perfectiones. *iii*, 547, *n.* 10.
 Imperfectiones quæ non sunt de ejus intrinsicæ, et formali ratione. *iii*, 551, *n.* 15.
 Ab extrinseco quid respicit. *iii*, 551, *n.* 15.
 Justitia vindicativa quæ, et quomodo pars justitiæ commutativæ. *iii*, 556, *n.* 24.
 Justitia legalis, quæ respicit conservationem boni communis, est finis superior ad particulares virtutes. *v*, 668, *n.* 41, vide regnum.
 Justitia non ponitur in appetitu (cum non moderetur passiones) sed in voluntate. *vi*, 427, *n.* 39; 482, *n.* 9.
 Justitia directe, et propter se respicit alterum, non enim moderatur passiones; aliæ vero virtutes morales moderativæ passionum, sicut misericordia, et mansuetudo, etc. licet respiciant alterum, non tamen directe, et propter se. *vi*, 482, *n.* 9.
 Justitia rigorosa est virtus cardinalis, et est illa, quæ respicit debitum legale, seu rigorosum, satisfaciens ad æqualitatem, et dividitur in tres species, scilicet commutativam, distributivam, et legalem, ad legalem autem pertinet epikiia, ut regulativa ejus. *vi*, 487, *n.* 1; 693, *n.* 13.
 Justitia non rigorosa (quæ pars potentialis justitiæ nominatur) respicit debitum non legale, sed morale, et non pervenit ad æqualitatem. *vi*, 487, *n.* 1.
 Justitia non rigorosa dividitur in septem species, scilicet religionem, pietatem, observantiam, cujus partes sunt dulia, obedientia, gratitudo, cujus pars est vindicatio, fidelitatem seu veracitatem, liberalitatem, affabilitatem seu amicitiam. *vi*, 487, *n.* 1; 693, *n.* 13.
 Justitia est perfectior virtus in genere virtutum moralium appetitivarum. *vi*, 563, *n.* 25.
 Justitia quos actus eliciat in statu beatitudinis. *vi*, 569, *n.* 7.
 Justitia legalis architectonice est in principe; ministerialiter in subditis. *vi*, 567, *n.* 37.
 Justitia legalis etiamsi dictet, et ordinet de cultu Dei, ordinando ipsum ad bonum commune, non imperat religioni, sed ministrat. *vi*, 567, *n.* 38.
 Justitia commutativa in dato, et accepto fundatur: distributiva vero in proportionem personæ ad rem. *vi*, 907, *n.* 9.
 Ad justitiam tam commutativam, quam distributivam pertinere potest beneficii compensatio. *vi*, 907, *n.* 11, vide compensatio.
 Ad justitiam tam commutativam, quam distributivam spectat retributio pœnæ pro demeritis, et secundum formam utriusque fit. *vi*, 909, *n.* 15, vide retributio.

Justitia commutativa formalis, et propria non est inter Deum, et homines. vi, 910, n. 17.

Justitia commutativa imperfectionem dicit Deo repugnantem. vi, 910, n. 17.

Justitia distributiva, et commutativa differunt ex parte materiæ, formæ, medii quod observant, et ex parte personarum quas respiciunt. vi, 904, n. 2.

Justitia distributiva reperitur formaliter in Deo, seclusis imperfectionibus, in distributione præmiorum pro meritis. vi, 906, n. 6.

Justitia distributiva, non fundatur in ratione dati, et accepti. vi, 906, n. 6.

Justitia distributiva est vera species justitiæ proprie dictæ. vi, 907, n. 9.

Justitia distributiva vere, et proprie reperitur in retributione meritorum, servans tamen modum justitiæ commutativæ. vi, 909, n. 14.

Justitiæ originalis idoneum faciebat quod concupiscentia, et appetitus obedirent rationi, et fomitem auferebat. vi, 780, n. 13.

Et ideo solum poterat esse peccatum contra supernaturalia in tali statu. vi, 789, n. 12.

Justitia legalis est virtus, quæ respicit bonum commune, et invenitur in subditis, et in principe licet diversimode. vii, 693, n. 10.

Distincta virtus est a virtute obedientiæ in subdito, et quare. vii, 695, n. 13.

Justitia legalis non est virtus generalis per essentiam, sed per imperium. vii, 695, n. 13.

Quo sensu præferatur religioni. vii, 691, n. 3.

Conditiones exactæ ad justitiam rigorosam sunt quinque, nempe ut bonum æquetur debito, ut sit proprium debitoris, ut non sit alio titulo debitum, quod sit ad alterum, et quod aliam satisfactionem exigere non possit creditor. viii, 2, n. 4.

Unius ad seipsum tantum metapherice datur justitia. viii, 67, n. 7.

Justitia debet esse inter duo principia ut quod. viii, 68, n. 8.

Sufficit quod sit ad alterum, vel formaliter, vel virtualiter. viii, 69, n. 14.

Ad justitiam perfecte exercendam requiritur, quod dona ita sint propria, quod non sint donata a creditore. viii, 69, n. 15.

Justitia vindicativa nunquam pervenit ad justitiam commutativam perfectam. viii, 84, n. 10.

Justitia commutativa non potest inveniri in pura creatura in ordine ad Deum. viii, 84, n. 10.

Nec invenitur in Deo. viii, 86, n. 18.

Justitia commutativa formalis respicit debitum rigorosum inter utramque partem fundatum in præcisa commutatione dati, et accepti. viii, 86, n. 20.

Cum Deus ex vi dati non possit absolute constitui debitor, ideo in ipso non reperitur justitia commutativa formalis. viii, 86, n. 20.

Reperitur in Deo solum quantum ad modum. viii, 87, n. 21.

JUSTUS.

Justa facere non juste quomodo intelligatur a philosopho. v, 824, n. 40; 863, n. 82.

Justus nequit aliquis dici, vel gratus sine receptione physica gratiæ. vi, 881, n. 25.

JUVENIS.

Juvenes abundant spe, et quare. viii, 684, n. 15.

L.

LAMECH.

Lamech non est certum Cainum occidisse. viii, 60, n. 15.

LANGUOR.

Languor animi est effectus amoris, qui pro re amata absentis datur, et est tristitia quædam. vi, 207, n. 5.

LAPIS.

Lapis non redderetur videns per visionem sibi communicatam, quia non vitaliter eliceret illam. v, 414, n. 25.

LATRIA.

Latria, vide religio infusa.

Latria summa servitus est, cujus correlativum est summum dominium. vi, 693, n. 22.

LATRO.

Res semel ablata injuste licet si latro eam in loco tuto constituerit, habet tamen jus ut ab ipso per vim non auferatur a vero domino, sed via juridica. vii, 432, n. 7.

LAURENTIUS.

Laurentius Valla erravit dicendo symbolum Apostolorum ab ipsis non fuisse editum. vii, 134, n. 2.

LAUS.

Laus, et meritum principaliter sunt in voluntate originative, consummative autem non semper, sed etiam in appetitu sensitivo ut subjicibili rationi. vi, 431, n. 52.

LEX.

Differentia legis divinæ et humanæ. i, 395, n. 12.

Legem Judæorum finiendam esse per Messiam ostenditur. i, 421, n. 19.

In lege veteri erat potestas in Ecclesia, ad discernendum controversias de lege, de cæremoniis. i, 432, n. 4.

Angelus non potest peccare speculative, sed bene practice contra legem naturalem, sed bene potest peccare contra legem supernaturalem. iv, 878, n. 13, vide regula.

Legis honestas, vide peccans mortaliter.

Lex etiam ponitur incapaci transgrediendi

illam, et quare. v, 266, n. 54, vide beatus et Christus.

Lex ad bonum commune, non ad privatum dirigitur, illi tamen princeps condens ipsam subjicitur ex æquitate naturali. v, 589, n. 17.

Lex est quoddam imperium, seu præceptum, quod ad intellectum pertinet, non ad voluntatem. v, 595, n. 10.

Lex significatur nomine lucis in sacra Scriptura, et quare. v, 595, n. 10.

Lex in sacra Scriptura cur dicatur voluntas, et quo sensu. v, 603, n. 28.

Lex tres actus habet, prohibere, permittere, et præcipere. v, 792, n. 9.

Lex permissive se habet tantum circa objecta actuum indifferentium. v, 792, n. 9, vide actus indifferens et indifferentia.

Lex divina non proprie dicitur jus, sed fas. vi, 861, n. 5.

Lex divina relinquitur ab arbitrio peccantis mortaliter, vide arbitrium et peccans mortaliter.

Lex non obligat quando post factam sufficientem diligentiam, an detur, vel non, manet adhuc dubium. vi, 436, n. 22, vide votum.

Legi æternæ conformari debet omnis actus moralis, et quomodo. vi, 22, n. 25, vide actus bonus.

Lex humana solum actus externos punit, non internos, et quare. v, 104, n. 73.

Lex naturalis non præcipit impossibile absolute, sed possibile per gratiam. vi, 754, n. 23.

Lex naturalis, ut tota impleatur, requirit specialem gratiam, tam in statu naturæ lapsæ, quam puræ naturæ, et quare. vi, 757, n. 2.

Lex aliquem actum præcipiens per se respicit et determinat finem virtutis, ad quam pertinet talis actus per legem præceptus, secus est de voto. vii, 873, n. 7.

Lex non perficitur per promulgationem, sed per actum ordinativum qui sit actus intellectus. vii, 749, n. 23.

In lege veteri erat concilium seniorum quorum primus princeps sacerdotum dicebatur. vii, 147, n. 18.

Ad illud concilium pertinebat judicare de lege, et de veritate doctrinæ, et de prophetis an essent veri, vel falsi. vii, 147, n. 18.

LIBER.

Liber vitæ metaphora est. iii, 566.

Est ipsa Dei notitia. iii, 566.